

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua

Незалежній асоціації банків
України,
Асоціації українських банків,
Банкам України

Про надання роз'яснень щодо відображення
в бухгалтерському обліку операції своп
процентної ставки

Департамент бухгалтерського обліку надає роз'яснення щодо відображення в бухгалтерського обліку операцій своп процентної ставки, які здійснюються між Національним банком України та банками на міжбанківському ринку відповідно до Положення про проведення Національним банком України на міжбанківському ринку операцій своп процентної ставки¹.

Правила бухгалтерського обліку операцій з похідними фінансовими інструментами (деривативами) в банках України визначає Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з похідними фінансовими інструментами в банках України² (далі – Інструкція № 153).

Зокрема, облік операцій із своп контрактами здійснюється відповідно до розділу IV Інструкції № 153.

На дату операції банк відображає умовну суму операції своп процентної ставки одночасно як вимоги та зобов'язання за позабалансовими рахунками 9328 “Грошові потоки до отримання за процентними своп-контрактами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки, розрахунки за якими здійснюються на нетто-основі (без поставки базового активу)” та 9338 “Грошові потоки до відправлення за процентними своп-контрактами, які

¹ затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 травня 2020 року № 67;

² затверджена постановою Правління Національного банку України від 26 грудня 2018 року № 153;

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Лукаsevич Богдан Володимирович

Сертифікат

3122842E6867E65404000000AC01000029210000

Дійсний до: 16.12.2021 14:27:21

Національний банк
України

P/60-0005/35358

від 19.07.2020 9:17:35

обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки, розрахунки за якими здійснюються на нетто-основі (без поставки базового активу)” Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України³.

Національна та іноземна валюти, що формують гарантійний фонд з метою забезпечення ризиків невиконання та/або несвоєчасного виконання зобов'язань за операціями своп процентної ставки, відображаються за балансовим рахунком 1832 “Кошти банків у розрахунках” Плану рахунків.

Облігації внутрішніх державних позик України, що використовуються для формування гарантійного фонду, відображаються за позабалансовим рахунком 9510 “Надана застава” Плану рахунків за заставною вартістю, визначеною в договорі.

Переоцінка до справедливої вартості операції своп процентної ставки відображається як актив або зобов'язання за балансовим рахунком 3044 “Активи за процентними своп-контрактами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки” або 3354 “Зобов'язання за процентними своп-контрактами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки” в кореспонденції з рахунком 6209 “Результат від переоцінки процентних своп-контрактів” Плану рахунків.

На дати розрахунку, передбачені умовами операції своп процентної ставки, та дату припинення визнання банк визначає результат від операції за рахунком 6219 “Результат від операцій з купівлі-продажу процентних своп-контрактів” Плану рахунків.

На дату припинення визнання операції своп процентної ставки здійснюються зворотні бухгалтерські проводки за позабалансовими рахунками 9328 та 9338 Плану рахунків.

Банк визначає справедливу вартість похідних фінансових інструментів відповідно до п. 20 розділу II Інструкції № 153, використовуючи вимоги Міжнародного стандарту фінансової звітності 13 "Оцінка справедливої вартості".

Для визначення справедливої вартості операції своп процентної ставки банки можуть використовувати Порядок оцінки справедливої вартості похідних фінансових інструментів, операції з якими здійснює Національний банк України⁴, розміщений на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України⁵.

³ затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 вересня 2017 року № 89;

⁴ затверджене рішенням Правління Національного банку України від 13 липня 2017 року № 437-рш;

⁵ <https://bank.gov.ua/ua/legislation/search?page=1&perPage=5&title=&type=&from=&to=&number=437-%D1%80%D1%88&publicationDate=&metaKeywords=>.

Звертаємо увагу, що справедливу вартість операції своєї процентної ставки визначають працівники фронт-офісу банку.

Головний бухгалтер –
директор Департаменту
бухгалтерського обліку

Богдан ЛУКАСЕВИЧ

Коцюба І. М.
☎ 230-16-29